

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Kastélypark

Utoljára módosítva: 2013-11-08 20:32:29

Megye: Vas

Községhatár: Rátót

A terület kiterjedése: 1.5601 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1983

GPS koordináták: EOV: 450600; 183600

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Rátót Körmend és Szentgotthárd között található a Rába völgyében a 8. sz főút mellett. A 8. sz. főútról déli irányba kell lekanyarodni. Ezt a vasút fölött átívelő közúti felüljáró mindkét végén megtehetjük. A kastélypark északi fele határos a vasútvonallal. Tehát a leágazás után a főúttal párhuzamos első mellékutat kell megkeresnünk. A kastély az útról jól látszik, jelenleg frissen van felújítva, szálloda működik benne.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): Rátót korábban Gasztonyhoz tartozott. Először 1428-ban említik Rátoldfalvaként. A kastélyt Széll-kastélyként emlegetik, mert Széll Kálmánnak, Magyarország egykori pénzügyminiszterének, miniszterelnökének a tulajdona volt. A ma is látható kastély és park az ő nevéhez fűződik. A kastély egy régebbi épület helyére 1890 körül épült eklektikus stílusban. 18 szobája volt. A park kialakítása az 1850-es évekre tehető, de valószínű, hogy több öreg fa már állt a területen, melyek közül néhányat meghagytak. Egyes szakirodalmak a park keletkezését 1808-körülre teszik. Egy 1927-es cikk 50 féle fenyőfélélet sorol fel. Az akkori terület mára erősen lecsökkent és a gyűjtemény is töredékére zsugorodott. Később a kastély Széll Kálmán leányának Benrieder Jánosnének a tulajdonába került, aki a kertet nagy szeretettel ápoltatta. A kastély 1945 után volt traktorosszállás, kultúrotthon, majd 1957-től iskola. A kastélyt 1993-ban tűzvész is pusztította, de a lakosság és a tűzoltók megfékeztek a lángokat. A '90-es évek végén az iskola megszűnt, az épület és a kert sorsa évekig bizonytalan volt. Jelenleg gyönyörűen felújított, szálloda működik benne. Parkja is gondozott, kellemes, esztétikus. A parkhoz sok monda és történet fűződik. A néphit szerint Vörösmarty Mihály Szép Ilonka c. költeményét itt írta. A parkot az évtizedek során számos károsodás érte. Területe töredékére csökkent, idős fái közül sok kipusztult, tervszerűtlen betelepítések rontják a térszerkezetet. Egy 1993-ban végzett dendrológiai gyorsfelmérés 20 fenyőfélélet és 29 lombos fajt regisztrált. A kastélyt és parkját a közelmúltban újították fel. A fajok száma vélhetően csökkent, viszont számos méretes gyönyörű faegyed található a parkban. A kastélyba látogatót a bejáratnál egy méretes kb 150-200 éves kocsányos tölgy fogadja, törzskörmérete közel 5 méter. Megemlítésre érdemesek a spanyol jegenye fenyő (*Abies pinsapo*) közel három méteres körmérettel, a kaukázusi jegenye fenyő (*Abies nordmanniana*) több mint 3 méteres körmérettel, illetve két hemlockfenyő (*Tsuga canadensis*, *Tsuga mertensiana*), szintén 3 méternél nagyobb körmérettel, és egy kékduglász (*Pseudotsuga mentiesii* "Glauca") 2,5 méteres körmérettel. Van a területen két vérbükk is az egyik háromtörzsű, valamint egy öreg fekete dió (*Juglans nigra*), közel 3 méteres körmérettel. Az aljnövényzet nyírott, viszonylag szegényes. Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

A terület frissen felújított gondozott park

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6: park

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: látogatás, pihenés

Jellemzőik, intenzitás: a területen nyírják a fűvet, a lehullott leveleket ágakat összegyűjtik

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Őrzés, Fásítás,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámmal kell megadni)

-

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Zöld levelibéka (*Hyla arborea*) Férge gyík (*Lacerta agilis*) Karvaly (*Accipiter nisus*) Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő (*Picus viridis*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*) Vörösbegy (*Erithacus rubecula*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*) Zöldike (*Carduelis chloris*) Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Csicsörke (*Serinus serinus*) Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) Csilpcsalpfűzike (*Phylloscopus collybita*) Barátcinege (*Parus palustris*) Csuszka (*Sitta europaea*) Mókusz (*Sciurus vulgaris*) Vakond (*Talpa europaea*) stb.

5. Egyéb észrevétel

A területen még lenne "hely" több fajnak, értékesebb, fajgazdagabb lágyszárú telepítésnek. Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000. Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer) 2.) <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőterkép a NEBIH honlapján)